



Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ
Гж.бр.3573/25
04.11.2025. године
Н и ш

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, у већу састављеном од судија Соње Симоновић Стојановић, председника већа, Горана Контића и Катарине Тонић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из, ул., кога заступа адв. Николић Слободан из против тужене ББ, ул....., коју заступа пуномоћник адв. Станковић Веселин из, ради иселјења, вредност предмета спора 15.000,00 динара, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Основног суда у Лесковцу, 30П.бр.3974/23 од 30.04.2025.године, у седници већа одржаној дана 04.11.2025. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене ББ из и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Лесковцу, 30П.бр.3974/23 од 30.04.2025.године, у делу става **првог** изреке у делу којим је одлучено да се исели из породичне стамбене зграде, спратности С+П+Пк и помоћних објеката, који се налазе у... у ул....., на кп.бр....у КО ..., уписане у лист непокретности бр. ...КО ..., у року од 15 дана по пријему пресуде, под претњом принудног извршења, у ставу **другом** и **трећем**.

Иста пресуда **УКИДА СЕ** у делу става **првог** којим је одлучено у односу на личне ствари тужене, без враћања на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца АА из Лесковца, па се тужена ББ из ..., обавезује да се са свим личним стварима исели из породичне стамбене зграде, спратности С+П+Пк и помоћних објеката, који се налазе у ... у ул.... на кп.бр.... у КО ..., уписане у лист непокретности бр. ...КО ..., у року од 15 дана по пријему пресуде, под претњом принудног извршења.

Ставом другим обавезана је тужена да тужиоцу, на име трошкова спора, исплати новчани износ од 86.000,00 динара, у року од 15 дана по пријему пресуде, под претњом принудне наплате. Ставом трећим одбијен је захтев тужене ББ из ... којим је тражила ослобађање од плаћања судских такси у овој правној ствари, као неоснован.

Против првостепене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу, побијајући је из свих законом прописаних разлога, са предлогом да другостепени суд првостепену преиначи у смислу жалбених навода или да исту укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење али другом судији.

Испитујући првостепену пресуду на основу чл. 386. Закона о парничном поступку („Сл. гл. РС“ бр.72/2011, 49/13, 74/13, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23), Апелациони суд у Нишу је нашао да је **жалба тужене делимично основана**.

Првостепена одлука не садржи битне повреде одредаба парничног поступка из чл.374 ст.2 тач.1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, као ни погрешну примену материјалну права, на које жалбене разлоге суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде одредаба парничног из чл.374 ст.2 тач.12 ЗПП, на коју се жалбом тужене посредно указује, а ово с обзиром на то да је изрека побијане пресуде јасна и непротивречна и да побијана пресуда садржи јасне и довољне разлоге о одлучним чињеницама, на којима је првостепени суд засновао свој закључак.

Према утврђеном чињеничном стању током првостепеног поступка, утврђено је увидом у правоснажну пресуду Основног суда у Лесковцу П.бр.3843/13 од 18.06.2014.године, која је потврђена пресудом Апелационог суда у Нишу Гж.бр.2673/14 од 28.10.2014.године, у делу утврђивања права својине тужиоца на непокретностима које се налазе у ..., на кп.бр.... у КО ...да је тужилац АА власник целе породичне стамбене зграде која је изграђена на кп.бр.... у КО ..., габарита 13x12 м., спратности П+С+Пк, са помоћним објектима на тој парцели и да у том објекту живи тужилац, његова бивша супруга, овде тужена ББ и њихова сада пунолетна ћерка ВВ, при чему тужилац са ћерком ВВ користи приземни део објекта, док тужена ББ користи спратни део објекта и просторије у поткровљу. Брак странака разведен је пресудом Основног суда у Лесковцу П2.бр.1244/13 од 07.07.2014.године када је заједничко дете, тада мал.ВВ била поверена мајци на самостално вршење родитељског права. Након развода брака странака и поверавања мал.детета мајци, донета је пресуда Основног суда у Лесковцу П2.бр.230/16 од 17.01.2018.године, којом је конституисано право становања у корист тужене ББ и тада мал. ВВ на породичној кући својине тужиоца, која се налази у ул., на кп.бр.... у КО ... и то на спратном делу куће, на начин како је то ближе наведено у изреци пресуде. То право је наведеном пресудом било ограничено на период до пунолетства тада мал.ВВ, која је постала пунолетна дана2020.године. Тужена се по престанку права становања није иселила из објекта тужиоца већ је наставила да користи спратни део објекта по основу права становања које је конституисано у корист тада мал.заједничког детета наводећи да нема решено стамбено питање на други начин, да не поседује било какву имовину и да није у

сталном радном односу. Из исказа тужене је утврђено да је она плаћала спорадично само рачуне за смеће јер исти гласе на њено име, док је остале рачуне за струју воду и друге комуналије плаћао тужилац. Увидом у уверење НСЗ од 08.10.2024.год. се потврђују њени наводи да се на евиденцији надлежне НСЗ води као незапослено лице у периоду од 11 година 10 месеци и 25 дана, закључно са 14.11.2012.године. Заједничка ћерка странака, ВВ, након стицања пунолетства се запослила и прешла да живи код тужиоца у приземљу. Међусобни односи странака и даље су поремећени до те мере да је заједнички живот немогућ, често долази до сукоба и свађа. Тужилац је, најпре усмено затражио од тужене да се исели из његовог објекта уз остављање отказног рока за иселење по коме она није поступила, па је поднета тужба.

Првостепени суд је, на основу утврђеног чињеничног стања, имајући у виду да тужилац овом тужбом тражи заштиту свог права својине на објекту, који тужена користи без његове сагласности и правног основа закључио да је тужбени захтев тужиоца основан, па је одлучио као у изреци побијане пресуде. Дате разлоге од стране првостепеног суда у свему прихвата и Апелациони суд, те налази да је првостепени суд оценом свих изведених доказа у смислу одредбе члана 8 Закона о парничном поступку, утврдио све битне чињенице за правилност одлуке, дао јасне и довољне разлоге, и на потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, те на основу успеха странака у спору правилно одлучио о трошковима парничног поступка.

Жалбеним наводима тужена је указала да првостепени суд није водио рачуна о чињеници да право становања представља личну службеност и да је тужена ово право стекла јер је несметано становала у објекту тужиоца преко 20 година, што је регулисано параграфом 384 Српског грађанског законика, а усмени захтев да се она исели не представља законом прописани начин противљења вршењу права становања. Првостепени суд није имао у виду ни чл.8 ст.1 Европске конвенције за заштиту људских права и слобода којом је прописано између осталог и право на дом, па код чињенице да је она у тужиочевој кући живела више од 20 година, чему се тужилац није противио, то се може сматрати да је остварила право на дом. Осим наведеног погрешно су примењене и законске одредбе у вези са навођењем ЈМБГ странака, које је изостало, али и у вези навођења само датума када је одлука донета али не и датума када је објављена. Такође је, жалбеним наводима указано да је првостепени суд одлучио и о нечему што није било део тужбеног захтева јер је обавезао тужену да се са свим личним стварима исели из наведене куће док је тужилац тражио само да се исели.

Одредбом чл. 37 Закона о основама својинскоправних односа прописано је да власник може тужбом захтевати од држаоца повраћај индивидуално одређене ствари, те да власник мора доказати да на ствари чији повраћај тражи има право својине, као и да се ствар налази у фактичкој власти туженог.

Неоснованим је оцењено позивање жалбе тужиле на Српски грађански законик и на Европску конвенцију у односу на право на дом, код чињенице да је неспорно утврђено да је предметна кућа, из које се тражи иселење, својина тужиоца а да је право становања тужиле установљено судском одлуком до пунолетства тада малолетне ВВ,

која је по пунолетству прешла да живи код тужиоца. Сама чињеница да је вођен поступак за утврђење права становања, након окончања бракоразводног спора, указује да је и тада постојало противљење тужиоца да тужена остане да живи у његовој кући и да је о томе одлучивао суд. Стога је неоснованим оцењен жалбени навод да је она без прекида и без противљења тужиоца, становала преко 20 година у његовој кући код чињенице да је брак разведен правноснажном пресудом Основног суда у Лесковцу П2.бр.1244/13 од 07.07.2014.године а да је тек у накнадном судском поступку, доношењем судске одлуке Основног суда у Лесковцу П2.бр.230/16 од 17.01.2018.године, конституисано право становања које је престало са пунолетством тада мал.заједничког детета странака, дана 19.08.2020.године. Брак странака је разведен због озбиљно и трајно поремећених брачних односа, при чему се и током овог поступка утврђује да су односи странака и даље озбиљно и тајно поремећени. Наводи тужене, да је она без противљења тужиоца живела у његовом објекту, оцењени су неоснованим јер сама чињеница покретања поступка за утврђење права становања, до пунолетства заједничког мал.детета странака, указује на супротно а нарочито имајући у виду да судска одлука, којом је конституисано право становања након развода брака, све до пунолетства заједничког детета, има рок трајања који је везан за пунолетство детета и који је протекао још2020.године. Из наведених разлога се тужена не може позивати ни на судску одлуку обзиром да је ово право конституисано због детета и до његовог пунолетства а у циљу заштите његових интереса.

Са друге стране, тужена ни једног тренутка није покренула неки поступак којим би покушала да докаже неко своје право на непокретности туженог а током поступка је неспорно утврђено да је тужилац власник непокретности те се не може сматрати да је тужена установила личну службеност права становања у своју корист. Ово право ни једног момента није био установљено само за њу већ је, у породичном спору, исто установљено, сходно одредби чл. 194 ПЗ, ради заштите интереса малолетног детета.

Иако ово право није у супротности са начелима нашег правног поретка оно није уређено законом па се примењују правна правила из Грађанског законика Краљевине Србије из 1844. године, који се примењује на основу чл.4. Закона о неважности правних прописа донетих до 06.04.1941. године и за време непријатељске окупације («Сл.л.ФНРЈ» 84/46). Српски грађански законик садржи одредбе о личним службеностима и познаје право употребе, плодуживања и право становања. Право становања је дефинисано у параграфу 384 према коме, ко има права обитавања у чијој кући, онај може у кући живити, и што је за обитавање употребити, тј. не само себе, но и кујну, таван, подрум; али не и дућане, магацине, амбаре, котарке итд., но зато изискује се особито опредељење. Према параграфу 340 истог законика свака службеност или се оснива на закону, или на уговору или на последњој вољи или на пресуди судској или на застарелости а у конкретном случају није испуњен ни један од услова предвиђених овим параграфом. У конкретном случају, није на несумњив начин утврђено да је у корист тужене установљена лична службеност права становања, јер се тужилац као власник објекта противио истом у дужем временском периоду и није желео да тужена живи у његовом објекту. Стога се може закључити да тужена не поседује правни основ за коришћење спрата и поткровља тужиоцеве куће, као титулар права личне службености – права становања. Право становања везано је за личност у чију је корист конституисано, а у конкретном случају тужила то није.

Ни позивање на Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, која сходно чл.8, предвиђа право на приватан и породични живот, где свако има право на поштовање свог приватног и породичног живота, дома и преписке, није основано јер је такође овом Конвенцијом и то првим протоколом, чл.1. предвиђена и заштита имовине и то да свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине, те да нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права. Због наведеног, заштита права на породични дом, не може се остварити на уштрб права на имовину, нарочито код чињенице да се тужена налази у државини предметне непокретности без правног основа и без сагласности тужиоца, како је то правилно утврдио првостепени суд. Са друге стране, током трајања поступка, тужена није предлагала доказе за утврђивање њеног права на дом, сходно прописаном у чл.8 Конвенције који прописује као услов да тај простор одређено лице користи дужи временски период услед чега су успостављене довољне и трајне везе због којих би се он могао сматрати његовим домом, као и под условом да не постоји начин за стицање другог дома или настањивања у другом стамбеном простору, а што је била у обавези да учини сходно чл.228 у вези чл.7 ЗПП. Имајући у виду утврђене лоше односе странака који су резултирали разводом брака, чињеницу да су и сада ти односи лоши, не може се закључити на основу чега је тужена сматрала да је објект туженог њен дом нарочито код чињенице да је водила поступак за утврђење права на становање мал.детета и ње али само до пунолетства детета, што указује да је била свесна да нема право становања и да заштиту права детета може остварити само у судском поступку утврђењем права у смислу одредбе чл.194 ПЗ. Осим наведеног, она није предлагала доказе који би потврдили своје наводе да, поред тога што сматра да је то њен дом, она нема могућност настањивања у другом стамбеном простору, па како су ова два услова из одредбе чл.8 Конвенције повезана то је првостепени суд, применом правила о терету доказивања, правилно закључио да су овакви наводи тужене неосновани и у току поступка недоказани.

Међутим, жалбени навод тужене да је првостепени суд прекорачио границе постављеног тужбеног захтева, приликом одлучивања о основаности истог, оцењен је основаним. У смислу одредбе чл.3 ст.1 ЗПП у парничном поступку суд одлучује у границама захтева који су постављени у поступку, па како је, у конкретном случају, тужилац ставио само за иселјење тужене, а не и за иселјење тужене са свим личним стварима, то је првостепени суд донео одлуку о нечему о чему није имао постављен захтев за одлучивање.

Због учињене битне повреде првостепена пресуда се у наведеном делу, у погледу личних ствари, укида без враћања првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање, јер без предлога странке не може се одлучивати о наведеном.

Неосновани су и жалбени наводи тужене којим се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из чл.374 ст.1 у вези са чл.355 ст.3 Закона о парничном поступку јер у уводу пресуде нису означени ЈМБГ странака као и датум када је објављена првостепена пресуда. Ово из разлога што се не ради о повреди која је била или је могла да буде од утицаја на доношење законите и правилне пресуде.

Апелациони суд је ценио и остале наводе у жалби тужене па је нашао да се њима само оспорава и коментарише заузето правно схватање првостепеног суда о основаности тужбеног захтева тужиоца, чиме се законитост одлучивања првостепеног суда не доводи у сумњу, нити се утиче на другачије одлучивање у овој правној ствар. Како се ни осталим жалбеним наводима не доводи у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања, ни правилност примене материјалног права, то их суд, сходно одредби чл.396 ст.2 ЗПП, није посебно образлагао већ је жалбу тужене одбио као неосновану, а побијану пресуду потврдио.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка сходно одредби чл.153 и 154 ЗПП, а исти су одмерени с обзиром на вредност предмета спора и важећу АТ.

Из напред изложених разлога, применом чл.3 ст.1 и чл.390 ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде.

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, дана 04.11.2025.године, Гж.бр.3573/25

**Председник већа-судија
Соња Симоновић Стојановић**

**Тачност преписа потврђује
управитељ судске писарнице**